

Mennesker ikke bestiller andet end tale om, hvor elendig den er.

Det har glædet mig, at den højtærede Stats- og Finansminister i Dag har fremsat disse Forslag. Jeg kan ikke sige, at jeg kan tiltræde dem alle, men det har glædet mig, at man nu endelig forelægger dem for det Forum, hvor saadanne Lovforslag hører hjemme, nemlig Folketinget. Jeg har været i højeste Grad i Vilderede med, hvorfor man har henvendt sig til Guld-toldudvalget med dette Kompleks af Love, før man kom til Folketinget med det, og jeg tror ogsaa, den danske Offentlighed har været i højeste Grad i Vilderede dermed. Jeg tror, det var ønskeligt, om vi havde flere smaa Partier, saaledes at vi fik mere offentlig Debat i dette Ting om de Lovforslag, der behandles, fremfor at de kommer fra Udvalget og er forud vedtaget af det der siddende Flertal.

Jeg er enig med den højtærede Finansminister i, at Samfundets økonomiske Trivsel er nøje forbundet med et sundt Erhvervsliv og i det hele taget med et Forbrug efter den Evne, Samfundets Borgere nu en Gang har. At leve paa Laan og Afbetaling er noget, der i det lange Løb hævner sig, og den Kehraus, vi er kommet ind i under Krigstiden, døjer vi sikkert under den Dag i Dag. En fornuftig Kreditindskrænkning vil sikkert øve sin Virkning, naar den ikke standser det sunde Erhvervsliv, lammer Foretagsomheden og skaber Arbejdsløshed. Jeg tænker ikke just paa de Afbetalingsforretninger, det ærede Medlem Hr. Stauning nævnte, naar Fattigmand skal købe et Sæt Tøj, jeg tror ikke, det er den Slags Afbetalingsforretninger, man vil til Livs; men der er andre Omraader, hvor der anbringes store Kapitaler, nærmest i Luksus. Jeg tænker paa Automobiles, Fortepianoer, Grammofoner o. s. v. Det er Hundredtusinder, ja Millioner, der paa den Maade laanes ud netop til at finansiere Afbetalingsforretninger med. Det tror jeg ikke er sundt. Jeg tror, det er sundt, naar Borgerne har Brug for den Slags Ting, at de saa først faar samlet Penge sammen til at købe dem for.

Der er forskellige Veje, man kan gaa for at stabilisere den danske Krone. Vi har hørt de ærede Ordførere tale om Importforbud, Importregulering og endelig om Guld-told, men ingen af disse tre Dele kan vi for vort Vedkommende tænke os at gaa med til som eneste Faktor, de maa kombineres med andet. Jeg tror, at den Vej, den højtærede Finansminister er

kommet ind paa, med de enkelte Toldpositioner og Opsparing, er en Vej, der viser fremetter. Jeg tror, det vilde virke alt for forstyrrende paa hele Erhvervslivet, hvis vi fik Guld-tolden ført igennem for alle Raamaterialer. Det vilde blive en Lammelse af Erhvervslivet, og det vilde ubetinget medføre en Stigning af Pristallet, som vilde gøre Guld-tolden illusorisk i sine Virkninger. Men selv om vi er enige med den højtærede Minister i, at en Kombination af disse forskellige Ting er den Vej, der fører fremetter, kan vi ikke tiltræde disse Forslag uændrede.

Det, jeg først vil se paa, er Forslaget om en Valutaydelse til Staten. Jeg mener, at i den Situation, vi er i i dette Øjeblik, bør man tiltræde dette Forslag, og den eneste egentlige Betænkelighed, jeg nærer ved det, er, at det kræver et saa forholdsvis stort Administrationsapparat. Det er i det hele taget den nugældende Form for Forbrugsafgifters Opkrævning, jeg ser med stor Modvilje paa, dette uhyre Kontrolapparat dels gennem Myndighederne, dels gennem den Bogføringspligt og al den Kontrol, der paalægges Erhvervene selv. Jeg tror, at den Form for Valutaydelse vil, som den højtærede Minister forøvrigt ogsaa har været inde paa i Guld-toldudvalget — jeg har set det refereret i et Dagblad —, kræve øget Personale og øgede Udgifter for Statsgældsdepartementet. Men naturligvis, man kan vel ikke faa disse Penge opkrævet, uden at det vil koste noget. Medmindre man vil gaa til øget Skatteudskrivning og saa sige: om nogle Aar, naar vi kommer ind i bedre Forhold, firer vi til Gengæld paa Skatteskruen og opkræver saa meget mindre i Skat. Jeg tror ikke, Borgerne i Almindelighed vil stole paa et saadant Tilsagn, saa det er jo muligt, at det er et bedre Grundlag at gaa til Valg paa, at man siger: Vi laaner disse Penge og giver Forskrivning for dem, og til sin Tid skal de blive tilbagebetalt. Tro det, hvem der kan. Jeg nærer Tvivl om, at disse Penge nogensinde vil blive tilbagebetalt. Nej, tog man det som en øget Skatteudskrivning, mod at man til sin Tid lempede paa Skatterne, var det den billigste Maade, og for Skatteyderne blev Resultatet det samme. Det var i alt Fald en Tanke til Overvejelse, om man ikke skulde være ærlig og sige: Vi maa tage Pengene paa den Maade; faar vi Raad til til sin Tid at kvittere noget paa Skatterne, gør vi det, og kan vi ikke — ja, saa kan vi heller ikke indløse disse Obligationer, som vi her har givet jer.